

OTSUS

Vaidlustusaja number	16-24/271122
Otsuse kuupäev	27.02.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Citysec Turvateenistus OÜ vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Mehitatud valveteenuse tellimine (Tallinna Polütehnikum)“ (viitenumber 271122) Valvekoondis OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Citysec Turvateenistus OÜ, esindaja Karmo Neider Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Meelika Liiv-Tamsar Kolmas isik, Valvekoondis OÜ
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja RHS § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Citysec Turvateenistus OÜ tasutud riigilõiv tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 02.01.2024 avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris sotsiaal- ja eriteenuste erimenetlusena läbiviidava riigihanke „Mehitatud valveteenuse tellimine (Tallinna Polütehnikum)“ (viitenumber 271122) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumused Citysec Turvateenistus OÜ, Valvekoondis OÜ, Forus Security AS, AS G4S Eesti, K Security OÜ, Viking Security AS ja OÜ Articard.

2. Hankija tunnistas 16.01.2024 otsusega edukaks Valvekoondis OÜ pakkumuse.

3. 29.01.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Citysec Turvateenistus OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Valvekoondis OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 02.02.2024 kirjaga nr 12.2-10/16 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 07.02.2024 ja neile vastamiseks 12.02.2024. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks täiendavaid seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Citysec Turvateenistus OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Riigihanke esemeks on mehitatud valveteenus (ööpäevaringne mehitatud valve) Pärnu mnt 57 / Liivalaia 2 asuvas Tallinna Polütehnikumi õppehoones perioodil 01.04.2024 kuni 31.03.2027. Hankija tunnistas edukaks Kolmanda isiku pakkumuse, kelle pakkumus oli Riigihanke hindamise kriteeriumide alusel majanduslikult soodsaim (ainsaks kriteeriumiks oli hind).

5.2. RHS §-i 115 kohaselt on hankijal mitte üksnes õigus vaid ka kohustus kontrollida põhjendamatult madala maksumusega pakkumuse maksumust ning kui tuvastatakse, et tegemist on põhjendamatult madala maksumusega pakkumusega, peab hankija selle pakkumuse tagasi lükkama. Regulatsiooni eesmärgiks on tagada aus konkurents pakkujate vahel ja see, et edukas pakkuja suudaks ostetavaid teenuseid hankelepingu sõlmimise järgselt ka faktiliselt osutada.

Kahtluse tekkimise kriteeriume on põhimõtteliselt kaks:

- hankemenetluses on riigihanke alusdokumentidele vastavaks tunnistatud vähemalt kolm pakkumust ja selle pakkuja pakkumuse maksumus on maksumuselt järgmise vastavaks tunnistatud pakkumuse maksumusest vähemalt 10 protsendi võrra madalam või selle pakkuja pakkumuse maksumus on vastavaks tunnistatud pakkumuste maksumuste keskmisest vähemalt 20 protsendi võrra madalam;

- pakkuja või tema pakkumuses nimetatud alltöövõtja töötajate keskmine töötasu oli võrdlusperioodi jooksul väiksem kui 70 protsenti sama ajavahemiku keskmisest töötasust hankelepingu esemele vastavas valdkonnas.

Hankija peab kontrollima mõlema eelnimetatud asjaolu olemasolu ja kui vähemalt üks eeltoodud kriteeriumidest on täidetud, on hankija kohustatud küsima RHS § 115 lg-s 1 ettenähtud selgitust.

5.3. Avalikult kättesaadavate andmete põhjal (nt www.teatmike.ee) on Kolmanda isiku keskmiseks brutotöötasuks 2023. aasta 4. kvartalis vaid 584,46 eurot. Kõrvutades seda Statistikaameti avaldatud turvatöötajate keskmise töötasuga 2023. aasta 3. kvartalis nähtub, et Kolmanda isiku makstav töötasu ei ulatu isegi 50%-ni keskmisest turvatöötajatele makstavast töötasust (Statistikaameti andmete oli turvatöötajate keskmine töötasu üle-Eestiliselt 1194 eurot). Seega on Kolmas isik ettevõtja, kelle keskmiselt makstav töötasu jääb alla 70% teiste

turvaettevõtjate makstud töötasust.

5.4. RHS-i mõttega ei ole kooskõlas olukord, milles riik ühelt poolt soovib/nõuab maksude tasumist lähtuvalt nõu turu keskmisest töötasust, kuid teisalt soosib ja isegi premeerib maksude optimeerijaid riigihankemenetlustes pakkumusi edukaks tunnistades.

5.5. Ka täitmiskriisi realiseerumine on praegusel juhul pigem tõenäoline - nn turu keskmisest väiksemat töötasu maksavad (madalamaid makse deklareerivad ja tasuvad) ettevõtted on Maksu- ja Tolliametis kõrgendatud tähelepanu all ning evivad seega nii maksuriski kui ka sellega kaasnevalt tegevuse jätkusuutlikkuse riski üldiselt.

Kahtluseid võimalikust maksuriskist süvendab teave, millest nähtuvalt on Valvekoondis OÜ omaniku ja ühtlasi juhatuse liikme suhtes tehtud maksuotsus(ed) ning seda nimelt tema kontrollitava(te) ettevõtete maksukohustuste täitmata jätmise tõttu. 50% Kolmanda isiku osakutest on selle otsuste täitmise tagamiseks tänase seisuga Maksu- ja Tolliameti kasuks arestitud.

5.6. Pakkumuste esitamisega samaaegselt on tekkinud Kolmandal isikul maksuvõlgnevus ning see ei ole vaidlustuse esitamise hetkeks likvideeritud ega ajatatud.

5.7. Vaidlustaja esitas 07.02.2024 täiendavad seisukohad.

5.7.1. Hankija tekib kohustus nõuda RHS § 115 lg-s 1 nimetatud selgitusi ka olukorras milles on ilmne, et edukaks tunnistatud pakkuja tasutud maksud ei ulatu 70%-ni turvatöötajale makstavatest töötasudest ja üksnes tõsiasi, et pakkumuse hind ei pruugi järgnevatest pakkumustest oluliselt erineda, ei saa vabandada kohustuse täitmata jätmist.

5.7.2. Hankija väide, et RHS § 115 lg 2 kohaldub üksnes ehitushangete puhul, ei vasta seaduse mõttele.

6. Hankija, **Riigi Tugiteenuste Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija on rikkunud kohustust kontrollida eduka pakkumuse osas pakkumuse põhjendamatult madalat maksumust. Hankija otsus on õiguspärane ja Hankijal puudus kohustus teostada madala maksumuse põhjendatuse kontrolli.

6.2. Vaidlustaja on seisukohal, et Hankijal on põhjendamatult madala maksumuse kontrolli kohustus põhjusel, et eduka pakkuja pakkumus on põhjendamatult madal madalate töötasude ja maksude mittetasumise tõttu. Hankija sellega ei nõustu.

6.2.1. Vaidlustaja viide RHS § 115 lg 2 regulatsioonile ei ole asjassepuutuv, kuna kohaldub ehitustööde hankelepingu või ehitustööde kontsessioonilepingu korral, mille eeldatav maksumus on võrdne riigihanke piirmääraga või ületab seda. Vaidlusaluse Riigihanke esemeks on turvateenuse tellimine.

6.2.2. Põhjendamatult madala maksumuse kontrolli kohustus tekib, kui hankija leiab, et pakkumuse maksumus on hankelepingu eset arvestades põhjendamatult madal (RHS § 115 lg 1). Hankijal Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse põhjendatuse osas kahtlust ei tekkinud.

6.3. Hindamiskriteeriumide kohaselt tuli pakkujatel esitada mehitatud valveteenuse ühe kalendrikuu maksumus eurodes ilma käibemaksuta. Esitatud maksumused korrutati 36-ga. Kolmanda isiku pakkumuse maksumuseks oli 228 960,00 eurot, Vaidlustaja pakkumuse maksumuseks oli 232 884,00 eurot. Seega oli Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse vahe 3924 eurot ehk ca 1,68%.

Kolmanda isiku ja Vaidlustaja pakkumusest paremuselt järgmisel kohal oleva pakkumuse maksumus oli 259 200,00 eurot, st Kolmanda isiku pakkumuse maksumus on sellest 30 240 eurot ehk 13,2% madalam. Kuna viidatud pakkumuste maksumuste vahed ei olnud suured, ei tekkinud Hankijal kahtlust Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse põhjendatuses.

6.4. Riigihanke eeldatav maksumus oli 215 000,00 eurot. Riigihanke eeldatava maksumuse arvutamisel võeti aluseks varasema turvateenuse lepingu maksumus 163 300,00 eurot (riigihanke viitenumber 232556). Kuna tõenäoliselt mõjutavad inflatsioon ja alampalga tõus ka järgmise turvateenuse lepingu maksumust, lisati varasema lepingu maksumusele ca 32%. Esitatud pakkumuste maksumused ületasid kõik riigihanke eeldatavat maksumust, seega ei tekkinud Hankijal kahtlust maksumuse põhjendatuses. Riigihanke alusdokumentides ei ole piiratud ka ristsubsideerimise õigust. Seega oli pakkujatel võimalik pakkumusi väga erinevalt hinnastada.

6.5. Hankija kontrollis riigihangete registri kaudu Kolmandal isikul kõrvaldamise aluste puudumist pärast pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse tegemist 16.01.2024. Kolmandal isikul kõrvaldamise aluseid ei esinenud. Seega koostas Hankija 23.01.2024 otsuse eduka pakkuja kõrvaldamata jätmise kohta kooskõlas RHS § 104 lg-ga 8. Kuna pärast Kolmanda isiku kõrvaldamata jätmise otsuse tegemist on Hankijat teavitatud maksuvõla olemasolust Kolmandal isikul, palus Hankija maksuvõla tasuda või ajatada vastavalt RHS § 95 lg-le 6. Juhul kui Kolmas isik maksuvõla tasub või ajatab, on lepingu sõlmimine Kolmanda isikuga õiguspärane.

7. Vaidlustusmenetlusse Kolmanda isikuna kaasatud **Valvekoondis OÜ** oma seisukohti vaidlustusmenetluses ei esitanud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Menetlusreeglid

Hankija viib Riigihanget läbi sotsiaal- ja eriteenuste erimenetlusena.

RHS § 126 lg 2 kohaselt määrab hankija riigihanke alusdokumentides sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse korra. Lisaks RHS-i kolmanda peatüki 2. jaos sätestatud nõuetele võib hankija sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse korra määramisel lähtuda ka teistest RHS-i sätetest. Vaidlusaluses Riigihankes on sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse kord kehtestatud dokumendis *Sotsiaal ja eriteenuste erimenetluse kord* ning teistes RHAD-i dokumentides.

RHS § 126 lg 7 ls 3 sätestab, et *hankija kohaldab sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse läbiviimisel käesoleva seaduse §-des 85, 110–112, 114–117 ja 119 sätestatud, kui riigihanke alusdokumentides ei ole sätestatud teisiti*. Antud juhul ei nähtu RHAD-ist, et Hankija oleks RHS §-is 115 sätestatu sätestanud RHAD-is kuidagi teisiti.

9. Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise kohta

Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus on kokkuvõtlikult vaidlustatud põhjusel, et Vaidlustaja arvates oleks Hankijal pidanud tekkima kahtlus Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse põhjendatuses (Hankija oleks pidanud algatama kontrollimenetluse ja küsima Kolmandalt isikult pakkumuse maksumuse põhjendatuse kohta RHS § 115 lg 1 alusel selgitusi).

Hankija väitel tal kahtlust, et Kolmanda isiku pakkumus võib olla põhjendamatult madala maksumusega, ei tekkinud ning tal ei pidanud sellist kahtlust ka tekkima.

9.1. RHS § 115 lg 1 sätestab, et kui hankija leiab, et pakkumuse maksumus on hankelepingu eset arvestades põhjendamatult madal, peab hankija kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõudma pakkujalt asjakohast samas vormis esitatud selgitust [---]. Seega peab Hankija

esmalts leidma, et pakkumuse maksumus on hankelepingu eset arvestades põhjendamatult madal ja alles seejärel järgneb talle kohustus asuda välja selgitama maksumuse põhjendatust. Hankija ei pea küsima selgitusi pakkumuse maksumuse põhjendatuse kohta, kui tal vastav kahtlus puudub. Seega käesoleva vaidluse sisu ei ole mitte selles, kas Kolmanda isiku pakutud hind on tõepoolest põhjendamatult madal, vaid selles, kas Hankijal pidi Riigihankes tekkima kahtlus selles, et Kolmanda isiku pakkumuse maksumus võib olla põhjendamatult madal.

Kui Hankijal kahtlust tekkima ei pidanud, on Hankija otsus õige. Kui kahtlus pidanuks tekkima, tuleb Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus tunnistada kehtetuks kontrollikohustuse täitmata jätmise tõttu.

9.2. RHS ei sätesta, millal peab hankija teenuste hankelepingu korral kahtlustama, et pakkumuse maksumus võib olla põhjendamatult madal. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et teenuste tellimisele kohaldub analoogselt RHS § 115 lg 2, mis sätestab pakkumuse maksumuse põhjendatuse kontrollikohustuse sättes loetletud asjaoludel ehitustööde hankelepingu või ehitustööde kontsessioonilepingu korral. Seaduse analoogiat võiks kohaldada olukorras, kus seadusandja ei ole ilmselgelt tahtnud jätta sellist olukorda reguleerimata, kuid antud juhul see nii ei ole. See, et seadusandja on tahtnud sätestada RHS § 115 lg 2 kohaldamiseks üksnes sättes nimetatud lepingute sõlmimisel ja tegemist ei ole olukorraga, mida tuleks asuda täitma analoogia korras, nähtub ainuüksi RHS-i seletuskirjast (450 SE)¹, milles on muuhulgas selgitatud järgmist:

Paragrahvi 115 lõike 2 punktis 2 sätestatud alusel on hankija kohustatud pakkumuse maksumuse põhjendatust kontrollima, kui pakkuja või pakkumuses nimetatud alltöövõtja töötajate keskmine töötasu oli võrdlusperioodil väiksem, kui 70% sama ajavahemiku keskmisest töötasust hankelepingu esemele vastavas valdkonnas. See alus laieneb kohustuslikuna samamoodi üksnes ehitustööde hankelepingutele või ehitustööde kontsessioonilepingutele, mille maksumus ületab riigihanke piirmäära.

Seega – kuna Riigihange viiakse läbi teenuste hankelepingu sõlmimiseks, RHS § 115 lg 2 ei kohaldu ja Hankijal ei pidanud RHS § 115 lg 2 p-st 2 tulenevalt tekkima kahtlust Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse põhjendatuses.

9.3. Riigikohtu halduskolleegiumi otsusest asjas nr 3-3-1-50-1, p 23, nähtuvalt peab hankijal tekkima alapakkumuse kahtlus juhul, kui pakkumuse maksumuse ja hankelepingu väärtuse vahe on silmatorkavalt erinev. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et praegusel juhul see nii ei ole.

Riigihangete registrist nähtuvalt on Hankija määranud Riigihanke eeldatavaks maksumuseks 215 000,00 EUR. Kolmanda isiku pakkumuse maksumus on 228 960,00 eurot, st Kolmanda isiku pakkumuse maksumus ja hankelepingu väärtuse vahe, mille Hankija on enne Riigihanget kindlaks määranud, on 13 960 eurot, kusjuures Kolmanda isiku pakkumuse maksumus ei ole mitte väiksem vaid on suurem kui Riigihanke eeldatav maksumus.

9.4. Euroopa Kohus on kohtuasjas T-392/15, p 88, asunud seisukohale, et esimeses etapis (kahtluse tekkimiseks) peab hankija vaid kindlaks tegema, kas esitatud pakkumused sisaldavad mõnda näitajat, mis tekitab kahtlusi, et need võivad olla põhjendamatult madala maksumusega, mis on nii eelkõige juhul, kui pakutud hind on märkimisväärselt madalam kui teistes esitatud pakkumustes või tavapärane turuhind. Kui esitatud pakkumused ei sisalda mõnda sellist näitajat ning ei tundu seega olevat põhjendamatult madala maksumusega, võib hankija jätkata pakkumuste hindamist ja eduka pakkuja väljaselgitamise menetlust. Seega on Euroopa Kohus selgitanud, et hankijal peab tekkima kahtlus, et pakkumuse maksumus on põhjendamatult madal siis, kui pakutud hind on märkimisväärselt madalam kui teistes esitatud pakkumustes või kui on tavapärane turuhind. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et praegusel juhul see nii ei ole.

9.4.1. Riigihankes esitati 7 pakkumust, mis kõik tunnistati vastavaks, kogumaksumusega

¹ <https://eelnoud.valitsus.ee/main#BDWVevG7>

2 097 545,05 eurot - keskmine pakkumuste maksumus on 299 649,29 eurot. Kolmanda isiku pakkumuse maksumus (228 960,00 eurot) erineb sellest 23,6%. Kahtlus sellise pakkumuse maksumuse põhjendatuses oleks pidanud Hankijal tekkima RHS § 115 lg 2 p-i 1 alusel vaid juhul, kui tegemist oleks ehitustööde hankepinguga või ehitustööde kontsessioonilepinguga, kuid Riigihanke tulemusel sõlmitakse teenuste hankeping (vt ka p 9.2). Märkimisväärne on, et ka Vaidlustaja pakkumuse maksumus (232 884,00 eurot) erineb kõikide vastavaks tunnistanud pakkumuste keskmisest maksumusest 22%, kuid vaatamata sellele on Vaidlustaja ilmselgelt seisukohal, et tema pakkumuse maksumus arvestab tavapärasest turuhinda ega ole põhjendamatult madal.

9.4.2. Selleks, mida tuleb lugeda pakkumuse maksumuse märkimisväärseks erinevuseks, ei eksisteeri vaidlustuskomisjoni ja kohtute praktikas mingit üldkohalduvat ja arvuliselt fikseeritud lävendit vaid see sõltub igal üksikul juhul konkreetsetest asjaoludest, mida ei saa üks-ühele uutele vaidlustele üle kanda. Vaidlustuskomisjonile teadaolevalt ei ole 20-30%-lises pakkumuste maksumuste hinnaerinevuses teenuste tellimise riigihangetes midagi erakordset. Seda, et Kolmanda isiku ja Vaidlustaja pakkumuse maksumused arvestavad Riigihankega tellitava teenuse turuhinda, võis Hankija järeldada ka asjaolust, et seitsmest pakkujast kolm on esitanud pakkumuse maksumuse sarnases hinnaklassis (lisaks Vaidlustajale ja Kolmandale isikule ka OÜ Articard, kelle pakkumuse maksumus oli 259 200 eurot).

9.4.3. Võrreldes Kolmanda isiku pakkumuse maksumust Vaidlustaja pakkumuse maksumusega ja mitte kaheldes selles, et Vaidlustaja pakkumuse maksumus vastab turuhinnale (milles vaidlust ei ole), siis vahe kahe pakkumuse vahel on vaid 1,68%. Selline hinnaerinevus ei pidanud Hankijas tekitama kahtlust, et Kolmanda isiku pakkumuse maksumus võib olla põhjendamatult madal.

9.5. Hinnad kujunevad eelkõige lähtudes turusituatsioonist, teenuse osutaja äriplaanist, kokkulepetest, koostööpartneritest ning eesmärkidest kasumi osas. Arvestades, et Kolmas isik on pikaajaliselt hankepingu esemega seotud valdkonnas tegutsenud kogenud ettevõtja, ei pidanud Hankijal tekkima täiendavaid kahtlusi, et Kolmas isik ei pruugi pakutud hinnaga lepingut täitma asuda või et selle täitmine võib lepingu kehtivusperioodil sattuda ohtu.

9.6. Vaidlustaja väitel pidi kahtlusi võimalikust maksurist tekitama Kolmanda isiku maksuvõlg, mis Vaidlustaja väitel on tekkinud pea samaaegselt pakkumuste esitamisega. Vaidlustuskomisjon Vaidlustajaga ei nõustu.

9.6.1. Maksuvõla väide iseenesest seondub Kolmanda isiku kõrvaldamata jätmise otsusega (Hankija 23.01.2024 otsus Kolmandal isikul kõrvaldamise aluste kontrollimise kohta: *maksude tasumine – vastab tingimusele*), kuid nimetatud otsust ei ole Vaidlustaja vaidlustanud.

9.6.2. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et isegi kui maksuvõlg oleks saanud või pidanud tekitama Hankijas mingeid kahtlusi Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse põhjendatuses, siis pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse tegemise ajal 16.01.2024 sellisteks kahtlusteks Hankijal põhjust ei olnud.

Riigihangete registrist nähtub, et Hankija on Kolmanda isiku kohta teinud võlapäringu 16.01.2024 ja saanud järgmise tulemuse: *Maksu- ja Tolliameti andmetel ei ole isikul Valvekoondis OÜ (registrikood 12549599) seisuga 16.01.2024 maksuvõlga ega esitamata deklaratsioone. Tõend on koostatud maksukohustuslaste registri andmete alusel seisuga 16.01.2024 09:08:25*. Seega Kolmandal isikul ei olnud maksuvõlga päeval, mil Hankija võttis vastu otsuse Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise kohta (16.01.2024).

9.7. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankijal ei tekkinud ega pidanud ka tekkima põhjendatud kahtlust Kolmanda isiku pakkumuse maksumuse

põhjendamatuses (vt ka p 9.1). Seega Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks on õige ja selle kehtetuks tunnistamiseks alused puuduvad.

10. Seoses maksuvõla väitega peab vaidlustuskomisjon vajalikuks täiendavalt selgitada järgmist.

Puuduvad tõendid, et Kolmandal isikul oli maksuvõlg kõrvaldamata jätmise otsuse tegemise ajal 23.01.2024 (Hankija riigihangete registri kaudu tehtud päring näitab Kolmandal isikul käibemaksu võlga alles seisuga 29.01.2024; vaidlustuskomisjon tegi Kolmanda isiku kohta võlapäringu Maksu- ja Tolliameti veebilehelt ning võlapäringu tulemus on, et Kolmandal isikul on seisuga 27.02.2024 käibemaksu ja intressivõlg 4932,53 eurot, mis ei ole ajatatud ega vaidlustatud, kuid võla alguskuupäev on päringu tulemuse kohaselt 16.02.2024). Vaatama sellele peab Hankijale olema eespooltoodud päringutest teada hilisem maksuvõla olemasolu Kolmandal isikul. Kuna RHS § 95 lg 1 p-i 4 kohaselt ei sõlmi Hankija hankelepingut ja kõrvaldab hankemenetlusest pakkuja, kellel on maksuvõlg, siis on Hankijal antud juhul takistatud hankelepingu sõlmimine Kolmanda isikuga (Hankija peab selle takistusega tegelema RHS § 95 lg-s 6 sätestatud korras). Kui Kolmas isik Hankija määratud tähtaja jooksul maksuvõla tasub või ajatab, ei oma maksuvõla olemasolu fakt mingil ajal enne hankelepingu sõlmimist mõju vaidlustatud Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele. Alles siis, kui Kolmas isik maksuvõlga ei tasu ega ajata, kõrvaldab Hankija Kolmanda isiku hankemenetlusest, mille tagajärg ulatub ka Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuseni.

11. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Kolmas isik oma seisukohti vaidlustusmenetluses ei esitanud ja temal kulusid tekkida ei saanud. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk